

07.11.2024

SİRKÜLER (2024'78)

Konu: Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:52) yayımlandı.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:52) yayımlanmış olup, bu tebliğde özetle aşağıdaki konularda düzenlemeler yapılmıştır:

KDV iadelerinde parasal sınırların yükseltilmesi,

Deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının tesliminde, tadil, bakım ve onarımında, imal ve inşasına ilişkin alımlarda KDV istisnası,

Liman ve hava meydanlarında sunulan hizmetlerde KDV istisnası,

Altın, gümüş, platin ile ilgili arama, işletme ve zenginleştirme faaliyetlerinden doğan mahsuben iade talepleri,

Devrolan ve bölünen kurumların devredilen KDV tutarının indirimi,

KDV iadelerindeki esas usulün vergi incelemesi olarak belirlenmesi ve yeni eklenen A1, A2 bölümleri, Yüklenen KDV'nin önceki dönemlerde indirim durumu,

İTUS ve HİS sertifikalarının talep edilmesine ilişkin hadlerin artırılması,

Yabancı devlet kurum ve kuruluşları tarafından deprem nedeniyle yapılacak yardımlara KDV istisnası sağlanması,

Karşı tarafa yükletilen avukatlık ücretlerinde belge düzeni,

Devlet üniversite ve hastaneleri, belediyeler ve benzeri kurumların oluşturacakları iktisadi işletmelere yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesi.

1) Mahkemelerce veya içre İflas Müdürlüklerince Karşı Tarafa Yükletilen Avukatlık Ücretlerine Ait Belgenin Kimin Adına Düzenleneceği

Bu Tebliğin 1 inci maddesiyle yapılan düzenlemeyle, konu başlığından belirtilen mercilerde davayı kaybeden tarafından avukata doğrudan veya icra/iflas müdürlükleri aracılığıyla vekalet ücreti ödenmesi durumunda serbest meslek makbuzunun doğrudan davayı kaybeden adına düzenlenmesi gerektiği yönünde düzenleme yapılmıştır.

(Tebliğin 1 inci maddesi ile yapılan bu değişiklik kanunun yayımı tarihinde (31.10.2024) tarihinde yürürlüğe girmektedir.)

a member of Premier International Associates

Meşrutiyet Caddesi No:92 Daire Apt. Kat:4 Daire:9 34430 Beyoğlu - İSTANBUL – TÜRKİYE
Tel: +90 (212) 293 04 06 (3 hat) Fax: +90 (212) 293 20 79 E-mail: turkerler@turkerler.com.tr

2) KDV İadelerinde Yer Alan 10.000,00 TL'lik Parasal Sınırların 50.000,00 TL'ya Yükseltilmesi

Bu Tebliğin 3 üncü maddesiyle, KDV Genel Uygulama Tebliğinde yapılan değişiklikle, belirli iade taleplerinde geçerli olan parasal sınır 10.000 TL'den 50.000 TL'ye yükseltilmiştir. Bu kapsamda, Tevkifat, İhracat, Taşımacılık, Araçlar, Kıymetli Maden Petrol Arama ile Güvenlik Harcamaları ve Diplomatik İstisna işlemlerinden kaynaklanan mahsuben ve nakden iade taleplerinde 50.000 TL altındaki tutarlarda, vergi incelemesi/Yeminli Mali Müşavir (YMM) raporu veya teminat gerekmeksizin işlem yapılabilirken, bu tutarın üzerindeki iadeler için vergi inceleme raporu veya YMM raporu zorunluluğu devam etmektedir.

(Tebliğin 3 üncü maddesi ile yapılan bu değişiklik tebliğin yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

3) Deniz, Hava ve Demiryolu Taşıma Araçlarının Tesliminde, Tadil, Bakım ve Onarımında, İmal ve İnşasına İlişkin Alımlarda İstisna

KDV Kanununun (13/a) maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler KDV vergisinden müstesna tutulmuştur.

“3065 sayılı Kanunun (13/a) maddesinde düzenlenen istisna uygulamasının amacı, ülkenin deniz ve hava ticaret filosunun geliştirilmesinin teşviki ve dış rekabetin tahammül edebilecek duruma getirilmesi olup, bu amaca yönelik olarak istisna kapsamındaki araç ve tesisler aşağıda belirtilmiştir.

Yük ve/veya yolcu taşımaya elverişli deniz taşıma araçları kapsamına, tanker gemileri, kuru dökme yük gemileri, konteyner gemileri, Ro-Ro gemileri, kruvaziyer tipi yolcu gemileri, feribot, deniz otobüsü, balıkçı gemileri gibi araçlar ile bunların ana motorları girmektedir. Ayrıca yüzer tesis ve araçlar da istisna kapsamındadır. İnşa halinde gemi olarak tanımlanan tekne kabuğu teslimleri de bu kapsamda KDV'den istisnadır.

Bu Tebliğin 4, 5 ve 6 ncı maddesiyle konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir. Açıklamalar özetle aşağıdaki gibidir.

Deniz Taşıma Araçları Kapsamı:

İstisna, yük ve/veya yolcu taşımaya uygun deniz taşıma araçlarını kapsamaktadır.

Tanker gemileri, kuru yük gemileri, konteyner gemileri, Ro-Ro gemileri, yolcu kruvaziyerleri, feribotlar, deniz otobüsleri, balıkçı gemileri, yüzer tesis ve araçlar ile inşa halindeki gemiler (tekne kabuğu teslimleri) istisna kapsamındadır.

Yük taşıma amaçlı olmayan, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan, ilgili mevzuata göre özel tekne ve özel yat kapsamında ve gövde boyu 24 metreye kadar olan deniz araçlarının imal ve inşası ile ilgili mal ve hizmet alımlarında istisna uygulanmaz. Bu araçlardan gövde boyu 24 metreyi aşanların imal ve inşasına ilişkin mal ve hizmet alımlarında ise istisna uygulanması mümkün olup, bu araçların ticari veya özel kullanıma yönelik olup olmadığı imalat aşamasında belli olmadığından KDV istisna uygulamasına etkisi bulunmamaktadır. İstisna kapsamında imal ve inşa edilen bu araçların tesliminde, alıcının faaliyetinin bu araçların kiralanması ve çeşitli şekillerde işletilmesi olması şartının sağlanması halinde KDV'si istisnası uygulanması mümkündür.

Bu açıklamaya paralel olarak istisna kapsamında üretilen veya inşa edilen deniz taşıma araçlarının teslimi sırasında, bu teslimden yararlanacak olan alıcının, aracı kiralama veya ticari bir amaçla işletme faaliyeti yapıyor olması gerekmektedir. Aracın kiralınması veya ticari bir amaçla kullanılmaması halinde, bu araçların tesliminde KDV istisnasından yararlanmaları mümkün değildir.

Kapsama Girmeyen Deniz Araçları :

7524 sayılı Kanun ile KDV Kanununun (13/b) maddesinde yapılan değişikliğe binaen; Yük taşıma amaçlı olmayan, gezi, eğlence, spor veya amatör balıkçılık amaçlı özel tekneler/yatlar (24 metreye kadar olanlar). Gövde boyu 24 metreyi aşan özel tekneler/yatlar yalnızca kiralama veya ticari işletmek amacıyla kullanıldığında istisnadan yararlanabilir.

Deniz motosikletleri, paraşüt çekme tekneleri, sürat motorları, yelkenli tekneler, şişme bot gibi araçların istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Yüzer tesis niteliğinde olmayan balık çiftlikleri, su ürünleri üretme tesisleri ve benzerleri de istisna kapsamında değerlendirilemez.

Ayrıca, tarak gemisi, yangın söndürme gemisi, kılavuz botu, palamar botu, petrol toplama gemisi gibi deniz hizmet araçları istisna kapsamına girmemektedir.

Hava Taşıma Araçlarından yük ve/veya yolcu taşımaya elverişli uçaklar, helikopterler ve bunların ana motorları için KDV istisnası uygulaması geçerlidir.

Demiryolu Taşıma Araçlarından, yük ve/veya yolcu taşımaya uygun tren, lokomotif ve vagonlar ile ana motorları da istisna kapsamına dahildir.

(Yapılan bu değişiklik tebliğin yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

4) Liman ve Hava Meydanlarında Hizmetlerde KDV İstisnası

7524 Sayılı Kanunla, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (13/b) maddesinde yapılan değişiklik ile gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan özel tekneler, yatlar ve diğer araçlar için liman ve hava meydanlarında sunulan hizmetler, katma değer vergisi istisnası kapsamından çıkarılmıştır. Bu Tebliğin 7 inci maddesiyle bu konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

İstisna Kapsamında Yer Alan Alanlar Hizmetler

İstisna kapsamına, liman ve hava meydanları olarak belirlenen yerlerde yük ve/veya yolcu taşımaya elverişli deniz taşıma araçları ve hava taşıma araçları ile bunların yük ve yolcularına verilen tahmil ve tahliye, pilotaj, römorkaj, palamar, uçak ve gemilerin parkı hizmetleri de dâhil olmak üzere, bu araçlar için seyrüsefere ilişkin verilen temizlik, güvenlik gibi hizmetler ile yükün gemiden karaya, karadan gemiye, gemiden gemiye veya benzeri yüzer vasıtalara aktarılması hizmeti, vinç hizmeti, kitleme ve bağlama, kilit ve bağ çözme hizmeti, nezaret hizmeti, ambar kapağı açma/kapama hizmeti, gemi işgaliye, gemi füzuli işgaliye hizmeti, gemi aktarma, gemilerin atıklarının alınması, limana gelen konteynerlerin transit gönderilmesi hizmeti girmektedir.

İstisna, yalnızca liman ve hava meydanlarında, yük/yolcu taşımaya elverişli deniz ve hava taşıma araçları için sağlanan belirli hizmetleri kapsamaktadır. 7524 sayılı Kanun ile gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık faaliyetleri için kullanılan özel tekneler, yatlar ve diğer araçlar istisna kapsamından çıkarılmıştır.

Liman ve hava meydanları olarak yerlerdeki, gemilerin bağlama ve beklemlerine elverişli yeterli su derinliğine sahip, güvence içinde yük ve yolcu alıp verebilecekleri veya yatabilecekleri, barınabilecekleri büyüklükte rıhtım, iskele, şamandıra demir yerleri ve yaklaşma alanları ile kapalı ve açık depolama alanlarını, atık alım tesislerini, idari ve hizmet amacıyla kullanılan bina ve yapıları veya bunların bazı kısımları ve bu bölümlerin hepsine girişin kontrollü olduğu yerleri, diğer tüm yapıları, kullanımlı veya boş sahaları içine alan bölümleri içeren doğal ya da yapay deniz yerlerini ifade etmektedir.

İstisna Kapsamındaki Araçlar

Deniz taşıma araçları, yük taşımaya elverişli deniz taşıma araçları ve 24 metreden uzun, özel kullanıma yönelik olmayan yolcu taşıma araçları.

Hava taşıma araçları da, yük/yolcu taşıma amacıyla kullanılan uçaklar ve helikopterler.

Gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık amacıyla kullanılan özel tekneler, 24 metreye kadar olan yatlar, deniz motosikletleri ve benzeri araçlar istisna dışında bırakılmıştır.

İstisna Kapsamına Giren ve Girmeyen Hizmetler

İstisna kapsamına, liman ve hava meydanları olarak belirlenen yerlerde yük ve/veya yolcu taşımaya elverişli deniz taşıma araçları ve hava taşıma araçları ile bunların yük ve yolcularına verilen tahmil ve tahliye, pilotaj, römorkaj, palamar, uçak ve gemilerin parkı hizmetleri de dâhil olmak üzere, bu araçlar için seyrüsefere ilişkin verilen temizlik, güvenlik gibi hizmetler ile yükün gemiden karaya, karadan gemiye, gemiden gemiye veya benzeri yüzer vasıtalara aktarılması hizmeti, vinç hizmeti, kitleme ve bağlama, kilit ve bağ çözme hizmeti, nezaret hizmeti, ambar kapağı açma/kapama hizmeti, gemi işgalie, gemi fuzuli işgalie hizmeti, gemi aktarma, gemilerin atıklarının alınması, limana gelen konteynerlerin transit gönderilmesi hizmeti girmektedir.

İstisna kapsamı dışında olan hizmetler ise; bu araçlarla gelenlere verilen yeme, içme, konaklama, emanet, araç kiralama, otopark, gayrimenkul (iş yeri) kiralama gibi hizmetler ile konteyner içi bağlama/çözme hizmeti, ardiye, terminal hizmetleri, konteyner dolum/boşaltma, konteyner tam tespit, konteyner muayene/numune alma, konteyner tamir, konteyner temizleme (yıkama-kurutma), konteyner nakliye hizmetleri, konteyner tartı hizmeti, konteyner içi aktarma hizmeti, konteyner elektrik verilmesi ve uluslararası gemi ve liman tesisi güvenlik hizmeti (ISPS) istisna kapsamında değildir.

İstisna sadece hizmetleri kapsamakta olup, mal teslimleri bu istisna kapsamına girmemektedir.

İstisna kapsamındaki hizmetin nev'inin yanı sıra hangi deniz taşıma araçları veya hava taşıma araçları için verildiğinin de faturada gösterilmesi şarttır.

İstisna Uygulaması

İstisna yalnızca tanımlanan liman ve hava meydanı alanlarında geçerlidir; bu alanlar dışında sunulan hizmetler için KDV ödenmesi gerekmektedir.

Hizmetin doğrudan işletici dışında diğer kişilerce verilmesi istisna uygulamasını etkilemez; acentelere yapılan yansıtılarda da KDV istisnası geçerlidir.

Bu kapsamda, KDV'den istisna olarak temin edilen hizmetlerin Türk acenteler tarafından araç ve yük sahiplerinin bağlı olduğu yabancı acentelere yansıtılması da KDV'den istisnadır. Ancak, bu istisna uygulamasına ilişkin acenteler tarafından iade talebinde bulunulması söz konusu değildir.

Ayrıca, "Yolcu Servis Ücreti" kapsamında verilen hizmetlere ilişkin tutarların havayolu şirketlerince bilet bedellerine eklenmek suretiyle yolculardan tahsil edilip hava meydanı işleticisi kuruluşlara fatura karşılığında aktarılması, hizmet bedelinin tahsilini sağlamaya yönelik bir uygulamadır. Bu aktarma işlemi KDV'nin konusuna girmediğinden söz konusu faturalarda KDV hesaplanmaz Beyan ve İade İşlemleri Deniz ve hava limanlarında istisna kapsamında olan bu hizmetleri, KDV beyannamesinde "İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler" altında 305 kod numarasıyla bildirilir.

Deniz ve hava meydanlarında istisna kapsamındaki bu hizmetleri nedeniyle, 50.000 TL sınırı aşmayan mahsuben iade taleplerinde inceleme veya teminat aranmaz; 50.000 TL sınırı aşan tutarların iadesi vergi inceleme veya YMM raporları ile iade yerine getirilir.

Mükelleflerin bu işlemlerden kaynaklanan iade talepleri miktarına bakılmaksızın vergi inceleme veya YMM raporları veya vergi inceleme raporuna göre yapılır.

Deniz ve hava limanlarında verilen hizmetlerin istisna kapsamında yüklenilen KDV'lerin iadesinde tebliğde belirtilen belgelerin vergi dairesine verilmesi ile yerine getirilir.

(Tebliğın 7 inci maddesiyle yapılan bu düzenleme 01.09.2024 tarihinden itibaren tebliğın yayımı yürürlüğe girmektedir.)

5) Altın, Gümüş, Platin ile İlgili Arama, İşletme ve Zenginleştirme Faaliyetlerinden Doğan Mahsuben İade Talepleri

Bu Tebliğın 8 inci maddesiyle, altın, gümüş, platin ile ilgili arama, işletme ve zenginleştirme faaliyetlerinden doğan mahsuben iade taleplerinde mükelleflerin, yalnızca gerekli belgeleri sunmaları yeterli olacaktır. İade miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu veya teminat aranmadan iadeler yapılabilecektir.

(Tebliğın 8 inci maddesiyle yapılan bu düzenleme tebliğın yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

6) Devlet Üniversite ve Hastaneleri, Belediyeler ve Benzeri Kurumlara Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında KDV İstisna Belgesi Verilmesi

Bu Tebliğın 9 uncu maddesiyle, devlet üniversite ve hastaneleri, belediyeler ve benzeri kurumlara yatırım teşvik belgesi kapsamında KDV istisna belgesi verilmesi hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Tebliğın bu bölümünde yapılan değişikliğe göre, adı geçen kurum ve kuruluşlar tarafından yatırım teşvik belgesine konu işleme ilişkin bir iktisadi işletme açılması ve bu işletmenin ayrı bir KDV mükellefiyetinin tesis ettirilmesi, belge kapsamında alınan makine ve teçhizat ile yazılım ve gayri maddi hakların iktisadi işletmenin bilanço veya aktifine kaydedilerek satın alınanın gerçekleştiği döneme ilişkin KDV beyannamesi verme süresi içinde vergi dairesine bildirilmesi halinde iktisadi işletme adına istisna belgesi verilmesi mümkündür.

İktisadi işletme tarafından yatırım teşvik belgesi eki listede yer alan makine-teçhizat ve araçların kiralanması veya işletilmesine yönelik olarak bünyesinde bulunduğu ilgili kurum dahil müşterilerine düzenleyeceği faturalarda KDV hesaplanması ve hesaplanan KDV'nin 1 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir. İktisadi işletmenin bünyesinde bulunduğu kuruma verdiği hizmet karşılığında bedel belirlenmemişse 3065 sayılı Kanununun 27 inci maddesi uyarınca belirlenecek emsal bedel üzerinden KDV hesaplanacaktır.

(Tebliğın 9 uncu maddesiyle yapılan bu düzenleme tebliğın yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

7) Yabancı Devlet Kurum ve Kuruluşları Tarafından Deprem Nedeniyle Yapılacak Yardımlara KDV İstisnası Sağlanması

7524 sayılı Kanun ile KDV Kanununa eklenen geçici 45 inci maddeyle, genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 01/01/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden istisnası düzenlenmektedir.

Bu Tebliğin 12 nci maddesiyle, KDV Genel Uygulama Tebliğinin (II/E-12.) bölümünden sonra gelmek üzere, *“13. Afet Bölgesi Olarak Kabul Edilen Yerlerde Genel Bütçeli Kamu İdarelerine Bağışlanmak Üzere Konut, İş Yeri, Okul, Öğrenci Yurdu, Hastane, İbadethane, Kültür ve Sanat Merkezi, Kütüphane Gibi Taşınmazların İnşasına İlişkin Yabancı Devlet Kurum ve Kuruluşlarına Yapılan Teslim ve Hizmetler ile Genel Bütçeli Kamu İdarelerine Bağışlanacak Konutların Yabancı Devlet Kurum ve Kuruluşlarına Teslimine İlişkin İstisna”* başlıklı bölüm eklenerek, bu konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

(Tebliğin 12 inci maddesi, tebliğin yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

8) Devrolan ve Bölünen Kurumların Devredilen KDV Tutarının İndirimi

7524 Sayılı Kanun ile KDV Kanununun 17 inci maddesinde yapılan değişiklikle, faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin indirim konusu yapılamamış katma değer vergisi tutarının, devralan şirkette indiriminin, vergi incelemesi sonucuna göre indirim konusu yapılabilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Bu Tebliğin 13 üncü maddesiyle konuya ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

02/08/2024 tarihi itibarıyla faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden işletme ve şirketlerin devreden KDV tutarlarının, yeni işletme veya şirketler tarafından indirim konusu edilebilmesi vergi incelemesi şartına bağlanmıştır. Devreden KDV tutarlarının indirim hesaplarına alınabilmesi için devir, bölünme, nevi değişikliği sonucu oluşan yeni işletme ya da şirket tarafından öncelikle bağlı bulunulan vergi dairesine konuya ilişkin vergi incelemesi yapılması hususunda bir talep dilekçesi ile başvurulması gerekir. Söz konusu talep ilgili vergi dairesince inceleme yapmaya yetkili ilgili denetim birimine ivedilikle aktarılır.

Vergi incelemesi sonucu düzenlenen raporda uygun görülen indirim KDV tutarı, raporun vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihi kapsayan dönem beyannamesinde yeni işletme ya da şirket tarafından indirim konusu yapılabilir.

(Tebliğin 13 üncü maddesi, tebliğin yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.)

9) KDV İadelerinde Vergi İncelemesi Olanların Belirlenmesi

7524 Sayılı Kanun ile KDV Kanununun 36 ncı maddesinde iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan, KDV iade taleplerinin vergi incelemesi raporu sonucuna göre yerine getirilmesi olarak belirlenmiştir.

Bu Tebliğ ile konuya ilişkin olarak KDV Genel Uygulama Tebliğinin (IV/A) bölümünün başına “A1.” ve “A2.” bölümleri eklenmiştir.

A1. GENEL AÇIKLAMA

Bu bölümde, KDV iadesiyle ilgili genel bilgilendirme yapıldıktan sonra, 7524 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik doğrultusunda, mükelleflerin KDV iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre sonuçlandırılması gerektiği ifade edilmiştir. Öte yandan Tebliğde, KDV Kanunu'nun 36 ncı maddesiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı'na verilen yetki çerçevesinde, mükelleflerin KDV iade taleplerinin, Tebliğ'in ilgili bölümlerinde belirtilen işlem türlerine göre belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde gerçekleştirilmesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Bu kapsamda:

İade hakkı doğuran işlemler itibarıyla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde mükelleflerin KDV iade taleplerinin, teminat veya YMM raporu karşılığında yapılması öngörülen işlemler için yürütülen kontrollerde tespit edilen eksiklik ya da uygunsuzlukların verilen süre içinde mevzuata uygun olarak giderilmesi gerekmektedir.

Eksiklik veya uygunsuzlukların verilen sürede giderilememesi durumunda, iade talebi 15 gün içinde incelemeye sevk edilir ve düzenlenecek vergi inceleme raporu doğrultusunda işlem yapılır. İncelemeye sevk edilen bu tür iade taleplerinde, talep edilen tutarın %150'si oranında banka teminat mektubu sunulması halinde işlem tamamlanır; teminat ise vergi inceleme raporuna göre çözüme kavuşturulur.

Teminat karşılığı yapılan iadelerde, teminatın YMM raporuyla çözülebileceği durumlarda, süresi içinde YMM raporunun ibraz edilmemesi veya ibraz edilmeyeceğinin bildirilmesi halinde, teminat yine vergi inceleme raporu sonucuna göre çözümlenecektir.

A2. İADELERİ VERGİ İNCELEMESİNE TABİ OLANLAR

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin 'Özel Esaslar' başlıklı (IV/E) bölümü, iade edilecek KDV tutarının doğruluğunu tespit etmeye yönelik bir çerçeve sunmaktadır. Bu düzenleme, Hazine'ye intikal etmemiş veya hayali olarak oluşturulmuş ve gerçek bir yüklenime dayanmayan tutarların KDV iadesi kapsamında suistimal edilmesini önlemeyi amaçlamaktadır.

31 Ekim 2024 tarihinden itibaren, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "Özel Esaslar" başlıklı (IV/E) bölümü yürürlükten kaldırılmış ve yerine "A2. İadeleri Vergi İncelemesine Tabi Olanlar" başlıklı yeni bir bölüm eklenmiştir. Bu değişiklikle birlikte, Tebliğ'in (IV/E) bölümüne yapılan atıflar, yürürlük tarihinden itibaren (IV/A2) bölümüne yapılmış sayılacaktır.

"A2" bölümünde, hakkında olumsuz rapor ve tespitler bulunan mükelleflerin iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirileceği belirtilmiştir.

Olumsuz rapor ve tespitlerin niteliğine göre belirlenen teminatların verilmesi halinde bu mükelleflerin iade talepleri yerine getirilecek, ancak teminatlar vergi inceleme raporu sonucuna göre çözülecektir.

Kapsam:

KDV Kanunu'nun 36. maddesine göre, iade hakkı doğuran işlemlerle ilgili iade talepleri vergi inceleme raporuna dayanılarak yerine getirilir. Olumsuz rapor veya tespitleri bulunan mükelleflerin iade taleplerinde, teminat sağlanması durumunda talep karşılanır ancak teminat, vergi inceleme raporu sonucuna göre çözümlenir.

Belge Kavramı:

İadeye esas belgeler, YMM ve vergi inceleme raporu haricinde KDV içeren faturalar ile iade hakkı doğuran işleme göre gereken diğer belgelerdir. Sahte veya yanıltıcı belgeler kapsam dışıdır.

İade Talepleri Vergi İnceleme Raporuna Göre Yerine Getirilecek Mükellefler

Haklarında, düzenledikleri veya kullandıkları belgelerin gerçek duruma aykırı olduğuna ilişkin delil ve karineleri içeren rapor veya tespit bulunan veya bu mükelleflerle ilişkili olan aşağıdaki mükelleflerin iade talepleri vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilecektir:

213 sayılı Kanunun (153/A) maddesi kapsamına giren mükellefler,

Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme fiiline iştirak eden mükellefler de dâhil olmak üzere sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükellefler,

Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükelleflerin raporun ait olduğu dönemdeki ortakları, kanuni temsilcileri, bunların kurdukları veya ortak oldukları mükellefler ile kanuni temsilcisi oldukları mükellefler,

Haklarında beyanname vermeme, defter ve belge ibraz etmeme ve adresinde bulunamama konusunda tespit bulunan mükellefler,

Haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükelleflerden doğrudan mal ve/veya hizmet alan mükellefler.

5018 sayılı Kanun eki cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, il özel idareleri, köyler, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan emekli ve yardım sandıkları ile sermayelerinin (%51) veya daha fazlası yukarıda sayılanlara ait mükellefler hakkında bu bölüm hükümleri uygulanmaz.

Sahte belge düzenleme veya kullanma gibi olumsuz raporlara sahip mükellefler, belirli koşulları yerine getirerek teminat karşılığında iade alabilirler.

Olumlu Rapor:

KDV iade uygulamaları bakımından bir raporun "olumlu rapor" sayılabilmesi için, raporda iade hakkı doğuran işlemler dolayısıyla ibraz edilen yüklenilen KDV ve indirilecek KDV listelerinde sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeden kaynaklı herhangi bir indirimin olmadığı tespit edilmelidir. Sadece vergi incelemesi yapılan dönemi takip eden dönem/dönemlere ait KDV beyanlarının düzeltilmesi amacıyla düzenlenen raporlar ile yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen raporlar “olumlu rapor” olarak değerlendirilmez.

Olumsuz Rapor:

Sahte veya yanıltıcı belge düzenleme/kullanma tespiti olan raporlar "olumsuz rapor" olarak kabul edilir ve bu raporlar üzerine iade talepleri vergi inceleme sonucuna göre değerlendirilir.

Yeminli mali müşavirler tarafından düzenlenen raporlar “olumsuz rapor” olarak değerlendirilmez. Bu bölümde ayrıca aşağıdaki hususlara yer verilmiştir:

Sahte Belge Düzenlemek Amacıyla Mükellefiyet Tesis Ettirilmesi Bölümündeki Başlıkları aşağıdadır.

Sahte Belge Düzenlemek Amacıyla Mükellefiyet Tesis Ettirenler

Sahte Belge Düzenlemek Amacıyla Mükellefiyet Tesis Ettirenlere Mal Teslimi ve Hizmet İfasında Bulunanlar

Sahte Belge Düzenleyen veya Kullananlar

Sahte Belge Kavramı

Haklarında Sahte Belge Düzenleme Raporu Bulunanlar

Haklarında Sahte Belge Düzenleme Tespiti Bulunanlar

Haklarında Sahte Belge Kullanma Raporu Bulunanlar

Haklarında Sahte Belge Kullanma Tespiti Bulunanlar

Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenleyen veya Kullananlar

Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kavramı Haklarında Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge

Düzenleme Raporu Bulunanlar

Haklarında Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenleme Tespiti Bulunanlar

Haklarında Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanma Raporu Bulunanlar

Haklarında Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanma Tespiti Bulunanlar

İşlemlerin Gerçekliğini İspat

Haklarında Olumsuz Rapor Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri

Haklarında Sahte Belge veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenleme Raporu Bulunanların İade Talepleri

Haklarında Sahte Belge veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanma Raporu Bulunanların İade Talepleri

Haklarında Sahte Belge veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenleme veya Kullanma Tespiti Bulunan Mükelleflerin İade Talepleri

Haklarında Sahte Belge veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği Konusunda Tespit Bulunanların İade Talepleri

Haklarında Sahte Belge veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullandığı Konusunda Tespit Bulunanların İade Talepleri

İadeye Esas Diğer Belgelerin Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Olması

Diğer Tespitler

Adresinde Bulunamama

Defter ve Belge İbraz Etmeme

Beyanname Vermeme

Olumsuz Rapor veya Tespit Bulunanların Kanuni Temsilcileri, Ortakları, Ortak Oldukları veya Bunların Kurdukları veya Ortağı Oldukları Mükellefler ile Kanuni Temsilcisi Oldukları Mükellefler

Doğrudan Mal veya Hizmet Temin Ettikleri Mükellefler Hakkında Olumsuz Rapor veya Tespit Bulunanlar

Geçiş Hükümleri

10) Yüklenilen KDV'nin Önceki Dönemlerde İndirim Durumu

Bu Tebliğin 16 ncı maddesi ile KDV Genel Uygulama Tebliği'nin (IV/A-1.1.) bölümünde yapılan değişiklikle, tam istisna kapsamında işlemler nedeniyle yüklenilen KDV'nin, yüklenildiği dönem ile iadenin talep edildiği dönem arasındaki devreden KDV ile karşılaştırılmaksızın, iadenin talep edildiği dönemdeki toplam indirim KDV ile karşılaştırılarak iade talebinin sonuçlandırılacağı açıklığa kavuşturulmuştur.

Tebliğin 16 ıncı maddesi ile yapılan bu düzenleme, tebliğin yayımı tarihinde (31/10/2024) tarihli yürürlüğe girmektedir.)

11) İTUS ve HİS Sertifikalarının Talep Edilmesine İlişkin Hadler

Bu Tebliğin 18 ve 19 uncu maddeleri ile İndirimli Teminat Uygulaması Sistemi (İTUS) ve Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) Sertifikalarının talep edilmesine ilişkin hadler artırılmıştır.

A) İndirimli Teminat Uygulama Sertifikası (İTUS) (IV/B-1.2.2. bölümündeki değişiklikler):

Bu bölüm, İndirimli Teminat Uygulama Sertifikası (İTUS) ile ilgili şartları düzenlemektedir.

Yapılan değişiklikler, İTUS sertifikası başvurusu için gerekli tutarları artırmaktadır:

Maddi duran varlıkları toplamı 40.000.000 TL'den 100.000.000 TL'ye,

Öz sermaye tutarı 10.000.000 TL'den 25.000.000 TL'ye,

Net satışlar 20.000.000 TL'den 50.000.000 TL'ye,

Vergi inceleme raporları ve şartlar için belirlenen diğer sınırlar 50.000.000 TL'den 125.000.000 TL'ye çıkarılmıştır.

B) Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) (IV/C-1. bölümündeki değişiklikler):

Bu bölüm, Hızlandırılmış İade Sistemi (HİS) başlığı altındaki bazı şartları güncellemektedir.

HİS sertifikası başvurusu için belirlenen mali büyüklükler şu şekilde artırılmıştır:

Aktif toplamı 200.000.000 TL'den 500.000.000 TL'ye,

Öz sermaye 50.000.000 TL'den 125.000.000 TL'ye,

Net satış hasılatı 100.000.000 TL'den 250.000.000 TL'ye,

Vergi inceleme raporu sınırı 250.000.000 TL'den 625.000.000 TL'ye yükseltilmiştir.

(Tebliğin 16 ıncı maddesi, KDV Genel Uygulama Tebliğinin yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere yayımı tarihinde (31.10.2024) yürürlüğe girmektedir.

(Resmi Gazete: 31.10.2024 tarihli 32708 sayılı)

Söz konusu Teblięe aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/10/20241031-2.htm>

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.